

cd

"Einstein", B. G. Kuzniecowa, Moskwa 1962 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/3-4, 410

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

B. G. Kuzniecowa, *Einstein*. Izdatielstwo Akademii nauk SSSR, Moskwa 1962, s. 407.

W dotychczasowej literaturze dotyczącej Alberta Einsteina stosunkowo dużo miejsca zajmują opracowania poświęcone twórczości naukowej i pracom badawczym wielkiego fizyka, natomiast niezbyt bogata jest literatura biograficzna.

B. G. Kuzniecowa w pracy, wydanej w serii biografii naukowych Akademii Nauk ZSRR¹, uwzględnia szeroko tło historyczno-naukowe, zastanawiając się nad miejscem fizyki XX wieku w dziejach duchowego rozwoju ludzkości oraz nad wpływem poglądów Einsteina na współczesną naukę. Analizując światopogląd uczonego, autor wykazuje dużą zbieżność z filozofią racjonalistyczną XVIII w. i ideami Spinozy. Książka napisana jest w sposób żywy, interesujący; niewątpliwie przekracza ona ramy biografii, choć nie zatracą jej charakteru.

cd.

Patrzac ku młodości. Wspomnienia wychowanków Uniwersytetu Jagiellońskiego. Redakcja i wstęp Kazimierza Wyki. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1964, s. 181.

Wydany jako tom XI *Serii wydawnictw jubileuszowych UJ* zbiór wspomnień wychowanków Uniwersytetu Jagiellońskiego zawiera prace nagrodzone na konkursie ogłoszonym przez komitet jubileuszowy oraz wybór fragmentów innych prac nadesłanych. Plon konkursu okazał się bardzo interesujący, znalazły się w nim wspomnienia od końca XIX w. po pierwsze lata Polski Ludowej. Ułożył się w ten sposób ciekawy przegląd dziejów uczelni z okresu ponad pół wieku.

Celem konkursu było uzyskanie materiału pomocnego w opracowaniu historii młodzieży akademickiej, w przedstawieniu jej życia i stosunków z uczelnią i profesurą. Wspomnienia postulat ten spełniają, mimo że wielu autorów najwięcej uwagi poświęciło profesorom, charakteryzując nieraz dokładnie ich sylwetki, z wykorzystaniem wątków anegdotycznych. Natomiast poza kilkoma wspomnieniami (np. J. Siemka „*Bratniak*“ UJ anno Domini 1937) mało spotyka się faktów historycznych dotyczących ruchu młodzieżowego; wynagradza ten brak jednakże dobrze odmalowana atmosfera życia uczelni, a w tym również organizacji studenckich. Omówione ujęcie wynika, oczywiście, z subiektywnego charakteru objętych zbiorciem wspomnień, z tego samego powodu sytuację młodzieży w czasie studiów i jej drogi na uniwersytet odczytuje się z poszczególnych konkretnych przykładów.

W sumie książka jest ciekawą i barwną lekturą, a zarazem daje pewien materiał źródłowy, cenną pomoc dla historyków Uniwersytetu Jagiellońskiego, i to zarówno dla historyków nauki, jak i historyków ruchu młodzieżowego, a także dla socjologów.

R. Ł.

Z CZASOPISM

O ZNACZENIU BADAŃ NAUKOZNAWCZYCH

W numerze 3/1964 „*Nowych Dróg*“ prof. Ignacy Malecki opublikował artykuł *Z zagadnień metodologicznych nauki*.

Autor przypomina, że od zarania nauki greckiej aż do odrodzenia „zagadnienia

¹ Por. informację o tej serii w *Kronice zagranicznej* nr 4/1962 „*Kwartalnika*“, s. 592.